

Název	Zprostředkování půjček, resp. úvěrů
Předpis	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů (ZoB) • Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů • Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů
Ustanovení	<ul style="list-style-type: none"> • § 2 ZoB • Body 47 a 70 přílohy č. 4 živnostenského zákona specifikované nařízením vlády č. 278/2008 Sb.
Otázka	<p><i>Zprostředkovatel bude zprostředkovávat půjčky tak, že zprostředkuje vztah mezi větším množstvím zájemců o získání půjčky a větším množstvím potenciálních věřitelů, s tím, že zajistí spárování jednotlivých poptávek a nabídek půjčky podle potřeby. Současně na základě plné moci převezme prostředky od věřitelů, po shromáždění potřebné částky je předá dlužníkům a následně přijímá od dlužníků splátky a předává je věřitelům. Vůči věřiteli i dlužníkovi jedná vždy na účet jedné z těchto stran, tedy ne na vlastní účet. Je k takové činnosti potřebné povolení České národní banky?</i></p>
Odpověď	<p>K zprostředkování poskytování půjček, resp. úvěrů, se povolení či jiná forma autorizace České národní banky nevyžaduje.¹</p> <p>Dohledu České národní banky podléhá v této oblasti činnost úvěrových institucí, tedy bank.² Definiční znaky úvěrové instituce jsou:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) dochází ke shromažďování peněžních prostředků, (b) prostředky pocházejí od veřejnosti, (c) ten, kdo prostředky shromažďuje, se zavazuje vyplatit svěřené prostředky zpět vkladateli (po dohodnuté době nebo na požádání, není podstatné, zda s úroky nebo bez nich). <p>V případě půjček, resp. úvěrů uvedeném v dotazu se předpokládá shromažďování peněžních prostředků od veřejnosti, ale nikoliv na vlastní účet; prostředky budou přijímány jménem a na účet jednotlivých dlužníků. Závazek vyplatit svěřené prostředky by nesli jednotliví dlužníci, ne zprostředkovatel. Zprostředkovatel by proto nevykonával činnost vyhrazenou úvěrovým institucím.</p> <p>Odlišná situace by nastala, pokud by zprostředkovatel přijímal prostředky na vlastní účet, bez ohledu na to, že by se současně zavazoval použít je určitým způsobem, tedy na půjčky třetím osobám. I účelově vázaný vklad představuje závazek vyplatit svěřené prostředky zpět vkladateli, a povolení úvěrové instituce by proto bylo nezbytné. Volná živnost „Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy“ podle nařízení vlády č. 278/2008 Sb. obsahuje poskytování úvěrů a půjček nebankovními subjekty z vlastních zdrojů, ale v uvedeném případě by byly půjčky poskytovány z peněz získaných od jednotlivých věřitelů, tedy z cizích zdrojů. Taková činnost by mohla vykazovat znaky neoprávněného přijímání vkladů podle § 2 ZoB.</p> <p>(Nelze také vyloučit, že neoprávněného přijímání vkladů se dopustí dlužník, pro kterého je úvěr takto opakovaně zprostředkován, to však přesahuje rámec dotazu)</p>

¹ Činnosti v rámci volných živností podle přílohy č. 4 bodu 47 a bodu č. 70 živnostenského zákona "Zprostředkování obchodu a služeb" a „Služby v oblasti administrativní správy a služby organizačně hospodářské povahy“, specifikované nařízením vlády č. 278/2008 Sb. Obsahem uvedených činností není poskytování nebo zprostředkování spotřebitelských úvěrů, tato činnost je na základě zákona č. 145/2010 Sb., o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů, s účinností od 1. ledna 2011 živností vázanou (příloha č. 2 živnostenského zákona).

² A družstevních záložen, družstvo však nebylo předmětem dotazu. V případě družstev může být nezbytné povolení k činnosti družstevní záložny i v některých dalších situacích, ty však nejsou pro tuto odpověď podstatné.

Význam
odpovědi pro její
adresáty

Tato odpověď vyjadřuje názor pracovníků České národní banky. Soud a případně i bankovní rada České národní banky mohou zaujmout odlišný názor. Postup v souladu s odpovědí však bude ČNB při výkonu dohledu nad finančním trhem považovat v mezích odpovědi a jejích východisek za postup v souladu s právními předpisy, ledaže z okolností vyplyne neaplikovatelnost odpovědi na daný případ.

Kontaktní osoba: Miloš Machač, milos.machac@cnb.cz
Datum: 16. 12. 2010